

brak mł. i edy.

LWP

ppos.

GROBEL

Teresa

1526/4SK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — GROBEL Teresa

1526 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie —

I 13 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

101

14/29

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznaną, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
 w mieście stołecznym,
w mieście wojewódzkim.
 w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
 na wsi,
 w osiedlu.

Dlaczego:

Dotarłam ze swoją jednostką do Szczecina. Będąc jeszcze w mundurze, sprowadzono do siebie rodzinę z Wołynia. Podobało się nam to miasto i postanowiliśmy w nim pozostać.

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

Losy startu zdemobilizowania, w marcu 1947r. Dostawnie na następny dzień po demobilizacji rozpoczęłam pracę w szóstym "Bałtyk" w Szczecinie, gdyż był to jedna z pierwszych placówek w porcie porządkująca do życia. Byłam tam pierwszą szefką administracyjną poza kierowniczką szóstym. Biuro nasze umiejscowiono się w pochyłym remoncie, gdyż wszystkie inne budynki były zburzone. Na środku stał duży żelazny piec, odpowiadano dymiącej. Dojeżdżając do pracy kilkanaście km, a do tego dochodził spory kawał drogi na piedochy, między innymi przez popularnie nazywaną "doliną śmierci". Był to odcinek drogi, na której został zamierzony wiadukt, i trzeba było obok tego wiaduktu przejść. Zdarzyły się częste wypadki zabiójstwa, z kadecami nazywanymi "doliną śmierci". Właśnie tu musiałam nauczyć się jazdy. W jednej osobie, przez dość długi czas, byłam sekretarką, maszynistką, kasjerką, kładownicą itp., a dość często i pielęgniarką. Miałam dużo pracy o tym miejscu pracy, ale porównując warunki w jakich pracujemy dzisiaj, wracając zawsze myślami do tamtego okresu.

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych tak, nie.
 - zawodowych tak, nie.
 - społecznych tak, nie.
 - naukowych tak, nie.
 - małżeńskich tak, nie.
 - towarzyskich tak, nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak, nie.

✓ Dlaczego: Po wyzwoleniu, byłam w jednostce w której było
 wiele kobiet, a z pozostałymi z poprzednich jednostek
 straciłam łączność, nie miałam adresów gdzie zamieszkały.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

✓ Moim zasadniczym osiągnięciem w pracy, jest zrealizacja dość
 dużego autorytetu wśród swoich pracowników, jak również u pozo-
 stających z którymi mam kontakt zawodowy. Szczęście wynika to
 z faktu dobrej znajomości zawodową, zapoznaniem z którymi się stykałam.
 Mam wielu serdecznych przyjaciół, lubię swój zakład, a w związku z
 tym z przyjemnością wchodzę codziennie na teren zakładu.

15. Napisz, kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci,
 w jakim wieku:

✓ Wyjechałam w 1948r. Moje małżeństwo jest bardzo udane.
 Ja i mój mąż z miżem nie tylko przyjeżdżamy, ale również wspólny „jazyk”,
 na wszystkie tematy, tak osobiste jak i zawodowe.
 Mam troje dzieci - córka ma lat 19
 syn średni 18
 syn najmłodszy 16

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci:

✓ Córka jest an dwuopim
 w Politechniki Szczecińskiej - w Szczecinie się urodziła, tam uczyła.
 Starszy syn w b.v. historii opinii nauczni dopłakawość i wybieram s.s po
 maturze do morskiej szkoły, również w Szczecinie. Syn najmłodszy jest
 w trzeciej klasie Technikum Mechanicznego w Stalowej Woli. Synowi s.s
 w Szczecinie.
 - Jak kierowałaś ich losami:
 Popisaniem z miżem dziećmi, każdy wolną chwilę. Przed wszystkim
 kładziemy nacisk na sprawę nauki, nie obciążam ich jest sprawą
 ich towarzyska.

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

✓ Jak dotychczas to nie co będzie dalej pokazuje przyszłość.

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

✓ Często rozmawiamy z rodziną na te tematy. Szczególnie ze strony dzieci, a obecnie to już młodzieży, pada pytanie "opowiedz mi coś" "Zauważyłam, że mój murek lubi się tym pochwalić przed znajomymi."

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

✓ raczej z przyjemnością i tzn. jeżeli okres wojny wojny traktować w ten sposób. Ale kobi z żołnierzem się rozstałam i wspominać o tym dziś.

Dlaczego tak jest:

Pomimo, że sporo naszych dowódców było żołnierzami radzieckimi, to wykazali nam tyle życzliwości i opieki, że wspominać ich zawsze. Oni uczyli nas skądś życia i szlachetności żołnierskiego.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

uważam że nie

Podaj przykłady:

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe ?

Podaj przykłady:

✓ Uważam, że odpowiedź na to pytanie zawarta jest w 10 punkcie ankiety.

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

✓ Nic spotykałam się z tym między

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

Sądzę, że tak. Niemniej jednak nie wyobrażam sobie swojej szczepolnie córki w takiej sytuacji. Wolał o tym nie myśleć.
 ✓ eufem. serce pragnę pokoju, myślał, że wojna mogła by się powtórzyć na parę innych przetrzebień.

20. Podaj:

a/ Ile miałas lat w chwili mobilizacji:

Zmobilizowana byłam wiosną 1944r. i w grudniu kamierystką 18 lat - 1 raz z przetrzebień i kilka lat 17.

b/ Jakie miałas wykształcenie?

podstawowe + 1 kl. gimnazjum

c/ Gdzie mieszkałaś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałaś przed mobilizacją?

Przed mobilizacją mieszkałam w Wołyniu m. Kiverec

e/ Gdzie pracowałaś?

nie pracowałam

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłaś wojsko?

podporuczniką

g/ Jakie otrzymałaś odznaczenia i kiedy?

Wszystkie w 1946r. tzn. 1. srebrny krzyż zastępcy, oraz praplastore: medal „Z Warszawy”, „Zyciu i Wolności”, „Za Побіеду” oraz odznakę „Przemysłowca”.

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

Teresu Grobel

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

28. XI. 68r. Stalowa Wola

IV Korespondencja

Dziamovalu Pani!

14/29

Serdceoznie prapraszam, za fakt nie wypełnieniu tej ankiety bezpośrednio po jej otrzymaniu. Wzoryło się mi to wiele rzeczy.

W ubiegłym roku w m-cu maju przeszłam operację serca w klinice w Soleu. Potem leżałam w klinice Kardio-logicznej w Opatrzynińskiego. Później okres rekonwalescencji, wyjazd do sanatorium w Malgorzynie, tak że do pracy wróciłam dopiero w m-cu wrześniu. Kilku miesięcy ma nieobecności w pracy, spowodowała szereg luk, które starałam się nadrobić. Wzoryłam ankiety do sprawki biurka z najlepszą intencją jej wypełnienia, ale tak często była, że jak się coś nie zrobi, od razu "to później idzie w zapomnienie". Prapraszam serdecznie mi jeszcze.

Jeżeli Pani potrzebowała jeszcze jakichś wyjaśnień chętnie służę.

Prapraszam Panią za te kilka słów -

Ferret Grabel

P.S.

Przyznam Pani jednak, że pisać w ogóle o sobie jest dość trudno. Szkoda, że ktoś bezstronny nie mógłby dokonać takiej oceny mojej pracy. Może byłaby ona bardziej obiektywna. Staram się jednak odpowiedzieć na pytania tak jakie mam odzyskać.

GROBÉL Ieresa

